

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ, ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ
СИЛАБУС

Загальна інформація				
Назва навчальної дисципліни	БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ			
Освітня програма	Фармація			
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень			
Ступінь вищої освіти	Бакалавр			
Галузь знань	22 Охорона здоров'я			
Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація			
Форма навчання	Заочна			
Формат навчальної дисципліни	Вибіркова			
Мова викладання	Українська			
Рік навчання	2 рік			
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити / 90 годин			
	Форма навчання	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
Заочна	2	8	78	2
Контрольні заходи	<i>Вхідний контроль</i> – на першому семінарському занятті <i>Поточний контроль</i> – на кожному семінарському занятті <i>Модульний контроль (МК)</i> – по завершенню кожного модуля			
Методи навчання	Відеодемонстраційний; репродуктивний; частково-пошуковий; проблемно-пошуковий; пізнавальний; цікавих аналогій, що мають практичне значення у подальшій професійній діяльності майбутнього бакалавра; самостійна робота здобувачів освіти: з книгою; опорним конспектом, з мережею Інтернет; виконання контрольних та самостійних завдань (тестів, повідомлень, завдань у робочому зошиті)			
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Кабінет «Процесів та апаратів. Безпеки життєдіяльності та охорони праці» з достатнім наочним забезпеченням (плакатами, стендами, таблицями тощо) Мультимедійне обладнання			
Лінк на дисципліну	Сайт дистанційних технологій освіти Фахового коледжу НФаУ (Moodle) https://pharmagram.nuph.edu.ua/course/view.php?id=264			
Кадрове забезпечення	Викладач циклової комісії технології ліків, організації та економіки фармації: Качура Тетяна Миколаївна , спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший викладач			
Контакти	https://college.nuph.edu.ua/			
Навчальні заняття та консультації	За розкладом			
Анотація навчальної дисципліни				
Безпека життєдіяльності, основи охорони праці та охорона праці в галузі – навчальна дисципліна, яка розкриває закономірності виникнення небезпек, їх властивості, наслідки впливу на організм людини та об'єкти середовища; способи захисту і збереження здоров'я та життя людини, збереження її працездатності, а також захисту життєвого середовища від				

небезпек; розробки і реалізації відповідних засобів і заходів щодо створення та підтримки здорових і безпечних умов життя та діяльності людини, як повсякденних, під час трудової діяльності так і в умовах надзвичайних ситуацій.

Мета навчальної дисципліни

Формування у майбутніх фахівців компетенцій щодо створення безпечних та здорових умов життя і діяльності для себе та осіб, з якими взаємодіють, умов гармонійного розвитку особистості й сталого розвитку людства, для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу, формування відповідальності за особисту та колективну безпеку, а також усвідомлення нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням у повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці у фармацевтичному секторі.

Компетентності

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою як усно, так і письмово.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здатність приймати обґрунтоване рішення.

Здатність використовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти України, дотримуватися положень та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки

Програмні результати навчання

Здійснювати соціальну та професійну діяльність на основі розуміння своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Застосовувати знання державної та однієї з іноземних мов (навички усної комунікації іноземною мовою, аналіз текстів фахової направленості та переклад іншомовних інформаційних джерел) з метою забезпечення ефективності ділової комунікації.

Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології та інформаційно-пошукові системи для вирішення складних спеціалізованих практичних задач у сфері професійної діяльності.

Обирати оптимальні методи та способи розв'язання складних спеціалізованих задач в сфері фармацевтичної діяльності, оцінювати їх ефективність у контексті вирішення професійної проблеми.

Встановлювати та підтримувати ділові комунікації між учасниками сфери професійної діяльності (колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами тощо), з метою налагодження діалогу, порозуміння та досягнення очікуваного результату.

Використовувати знання, уміння та навички, які дозволять адаптуватися до можливих змін у професійній діяльності та мінливих умов праці, професійно діяти в новій ситуації.

Виконувати професійні завдання з гарантією забезпечення якості їх виконання та критично оцінювати результати роботи.

Застосовувати знання вимог нормативно-правових актів України, положень та рекомендацій належних фармацевтичних практик в процесі професійної діяльності.

Проводити професійну діяльність з дотриманням вимог санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки.

Знання та вміння після опанування дисципліни

1. Демонструвати знання та розуміння основних термінів і понять з безпеки життєдіяльності та охорони праці в фармацевтичній сфері.
2. Встановлювати ділові комунікації з використанням інформаційно-комунікативних технологій та професійної лексики стосовно безпеки у професійній діяльності.
3. Ідентифікувати потенційні небезпеки, визначати їх джерела, небезпечні та шкідливі вражаючі фактори, властивості, наслідки.
4. Знати вимоги законодавчих і нормативних актів з санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки в межах своїх функціональних обов'язків, особистої та колективної відповідальності.
5. Дотримуватися вимог санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у професійній діяльності.
6. Обирати оптимальні методи і способи раціональної організації праці з метою запобігання виникненню надзвичайних (аварійних) ситуацій та нещасних випадків в фармацевтичній сфері.
7. Знати первинні засоби пожежогасіння та правила користування ними.
8. Знати алгоритм дій в умовах надзвичайної (аварійної) ситуації або нещасного випадку в закладах фармації.
9. Виконувати конкретні дії при виникненні надзвичайних (аварійних) ситуацій та нещасних випадків з урахуванням особливостей професійної діяльності з метою захисту свого життя і здоров'я та оточуючих.
10. Удосконалювати власні знання щодо правил безпеки, шляхів захисту себе та свого оточення при виникненні різноманітних надзвичайних (аварійних) ситуацій та нещасних випадків у професійній діяльності.
11. Дотримуватися вимог безпеки під час виробництва (виготовлення), зберігання та реалізації лікарських засобів.

Структура навчальної дисципліни

Модуль 1. Безпека життєдіяльності

Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності

1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек.
2. Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах.
3. Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.
4. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та особливості. Поведінкові реакції населення у надзвичайних ситуаціях.
5. Ризик. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій.
6. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура.
7. Управління силами та засобами об'єктів господарювання під час надзвичайних ситуацій.

Модуль 2. Основи охорони праці та охорона праці в галузі

Змістовий модуль 2. Основи охорони праці та охорона праці в галузі

8. Загальні, правові та організаційні питання охорони праці.
9. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.
10. Організація охорони праці на підприємстві.
11. Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії.
12. Основи виробничої безпеки.
13. Основи пожежної профілактики.
14. Охорона праці користувачів персональних комп'ютерів.

Пререквізити

Анатомія та фізіологія людини, патологічна фізіологія, мікробіологія з основами імунології, фармацевтична ботаніка, фармацевтична хімія, біологічна хімія, гігієна у фармації та

екологія, домедична допомога, філософія, фармакологія, фармакогнозія

Постреквізити

Технологія ліків, організація та економіка фармації, інформаційні технології у фармації, переддипломна практика

Система оцінювання навчальної дисципліни

Оцінювання за 100-бальною шкалою:

Кількість балів	min	max
за модуль	60	100
поточну діяльність	36	60
модульний контроль	24	40

МК проводиться у письмовій формі

Розподіл балів з дисциплін

Модуль 1. Безпека життєдіяльності

Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)		Сума балів	МК 1	Загальна сума балів
Змістовий модуль 1				
СЗ 1	СЗ 2	min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100
max 30	max 30			

Модуль 2. Основи охорони праці та охорона праці в галузі

Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)		Сума балів	МК 2	Загальна сума балів
Змістовий модуль 2				
СЗ 3	СЗ 4	min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100
max 30	max 30			

Загальна кількість балів з дисципліни визначається як середня арифметична за модулі на які структурована дисципліна. Отриманий результат конвертується в оцінку за недиференційованою шкалою.

Оцінка за шкалою закладу освіти		
	Мін. бал	Макс. бал
Недиференційована шкала		
Зараховано	60	100
Не зараховано	0	59

Критерії оцінювання навчальних досягнень

зараховано 90-100	Здобувач освіти твердо засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає вимоги санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у фармацевтичному секторі; знає основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, законодавчих та нормативно-правових актів з безпеки життєдіяльності та охорони праці; логічно мислить і будує відповідь, вільно вибудовує алгоритм дій в умовах надзвичайної (аварійної) ситуації або нещасного випадку в закладах фармації; обирає оптимальні методи і способи раціональної організації праці з метою запобігання виникненню надзвичайних (аварійних) ситуацій та нещасних випадків в фармацевтичній сфері, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем. Виконано 90-100 % завдань із дотриманням вимог.
зараховано 74-89	Здобувач освіти добре засвоїв вимоги санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у фармацевтичному секторі, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, законодавчих та нормативно-правових актів з безпеки життєдіяльності та охорони праці, аргументовано викладає їх; вибудовує алгоритм дій в умовах надзвичайної (аварійної) ситуації або нещасного

	випадку в закладах фармації; висловлює свої міркування з приводу вибору оптимальних методів і способів раціональної організації праці з метою запобігання виникненню надзвичайних (аварійних) ситуацій та нещасних випадків в фармацевтичній сфері, але припускається певних неточностей і помилок. Виконано 74-89% завдань із дотриманням вимог.
<i>зараховано 60-73</i>	Здобувач освіти в основному опанував теоретичні знання, формулює основні вимоги санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у фармацевтичному секторі; орієнтується в рекомендованій літературі, законодавчих та нормативно-правових актах з безпеки життєдіяльності та охорони праці, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; виявляє неточності у знаннях алгоритму дій в умовах надзвичайної (аварійної) ситуації або нещасного випадку в закладах фармації; не в змозі обрати оптимальні методи і способи раціональної організації праці з метою запобігання виникненню надзвичайних (аварійних) ситуацій та нещасних випадків в фармацевтичній сфері. Виконано 60-73 % завдань із частковим дотриманням вимог.
<i>не зараховано 0-59</i>	Здобувач освіти не опанував навчальний матеріал, не орієнтується у вимогах санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки у фармацевтичному секторі; майже не орієнтується в рекомендованій літературі, законодавчих та нормативно-правових актах з безпеки життєдіяльності та охорони праці; відсутнє наукове мислення; відповіді не структуровані, фрагментарні; не володіє термінологією. Виконано не більше 59 % завдань. Не дотримується вимог при виконанні завдань.

Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Рекомендована література

Основна (базова)

1. Гандзюк М. П., Желібо Є. П., Халімовський М. О. Основи охорони праці: підручник / ред. М. П. Гандзюка. 5-е вид. К. : Каравела, 2011. 384 с.
2. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / ред. Є. П. Желібо. 4-е вид. К. : Каравела, 2005. 344 с.
3. Охорона праці в фармацевтичній галузі: навч. посіб. / Жуковіна О. В. та ін. Харків: Видво НФаУ: Золоті сторінки, 2008. 352 с.

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. ДБН В 2.2.-10-2001. Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я. На заміну СН 535-81 ; чинний від 2001-04-01. Вид. офіц. К. : Держбуд України, 2001, 166 с.
2. ДБН В.2.5-28:2018. Природне і штучне освітлення. На заміну ДБН В.2.5-28-2006 ; чинний від 2019-03-01. Вид. офіц. К. : ДП Укрархбудінформ, 2018. 133 с.
3. Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин (ДСанПН 3.3.2.007-98) : Постанова Головного державного санітарного лікаря України від 10.12.1998 р. N 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0007282-98#Text> (дата звернення: 07.08.2022).
4. ДСТУ 2293:14. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. На заміну ДСТУ 2293-99 ; чинний від 2015-05-01. Вид. офіц. К. : Б-ка Центру з безпеки на трансп., 2015. 16 с.
5. ДСТУ EN 2:2014 Класифікація пожеж (EN 2:1992; EN 2:1992/A1:2004, IDT). На заміну ГОСТ 27331-87 : чинний від 2016-01-01 Наказом від 30.12.2014 № 1494 Про прийняття європейських та міжнародних нормативних документів як національних стандартів України, змін до національних стандартів України, скасування національних стандартів України та міждержавних стандартів в Україні.

6. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 р. № 322-VIII : станом на 10 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 10.08.2022).
7. Кодекс цивільного захисту України : Кодекс України від 02.10.2012 р. № 5403-VI : станом на 06 серп. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> (дата звернення: 07.08.2022).
8. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 07.08.2022).
9. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII : станом на 27 лют. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (дата звернення: 07.08.2022).
10. Про внесення змін до Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань» : Закон України від 26.04.2001 р. № 2397-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2397-14> (дата звернення: 07.08.2022).
11. Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) та затвердження Типової форми договору про здійснення доставки лікарських засобів кінцевому споживачу : Постанова Каб. Міністрів України від 22.09.2021 р. № 1002 : станом на 12 травн. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1002-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 07.08.2022).
12. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-XII : станом на 14 січ. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12> (дата звернення: 07.08.2022).
13. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV : станом на 02 квіт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text> (дата звернення: 07.08.2022).
14. Про затвердження Вимог щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями : Наказ Мінсоцполітики від 14.02.2018 р. № 207 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0508-18#Text> (дата звернення: 07.08.2022).
15. Про затвердження інструкції по санітарно-протиепідемічному режиму аптечних закладів : Наказ МОЗ України від 15.05.06 р. № 275 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0642-06#Text> (дата звернення: 07.08.2022).
16. Про затвердження Положення про розробку інструкцій з охорони праці (ДНАОП 0.00-4.15-98) : Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9 : станом на 01 верес. 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0226-98#Text> (дата звернення: 07.08.2022).
17. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві : Постанова Каб. Міністрів України від 17.04.2019 р. № 337 : станом на 6 січ. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-п> (дата звернення: 07.08.2022).
18. Про затвердження Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів (ДНАОП 0.00-1.21-98) : Наказ М-ва пр. та соц. політики України від 09.01.1998 р. № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0093-98> (дата звернення: 07.08.2022).
19. Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні : Наказ М-ва внутр. справ України від 30.12.2014 № 1417 : станом на 08 квіт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#Text> (дата звернення: 07.08.2022).
20. Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05) та Переліку робіт з підвищеною небезпекою : Наказ Держ. ком. України з нагляду за охорон. пр. від 26.01.2005 р. № 15 : станом на 14 квіт. 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05> (дата звернення: 07.08.2022).
21. Про затвердження Типового положення про службу охорони праці. (НПАОП 0.00-4.35-04) : Наказ Держ. ком. України з нагляду за охорон. пр. від 15.11.2004 р. № 255 : станом

на 14 квіт. 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1526-04> (дата звернення: 07.08.2022).

22. Про організацію зберігання в аптечних закладах різних груп лікарських засобів та виробів медичного призначення : Наказ МОЗ України від 16.03.93 р. № 44 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0044282-93#Text> (дата звернення: 07.08.2022).
23. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII : станом на 16 черв. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> (дата звернення: 07.08.2022).
24. Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень (ДСН 3.3.6.042-99) : Постанова Головного Державного санітарного лікаря України від 01.12.1999 р. № 42 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va042282-99#Text> (дата звернення: 07.08.2022).
25. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства (НПАОП 0.00-4.09-07) : Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55 : станом на 18 лист. 2007 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z0311-07#Text> (дата звернення: 07.08.2022).

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій – Режим доступу: <https://dp.dsns.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної служби України з питань праці – Режим доступу: <http://dsp.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України – Режим доступу: <https://www.rnbo.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Фонду соціального страхування – Режим доступу: <http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/index>
6. Сайт викладача Качури Тетяни Миколаївни – Режим доступу: <https://sites.google.com/view/katm/>
7. Сайт кафедри технологій фармацевтичних препаратів – Режим доступу: <https://tfp.nuph.edu.ua/>

Політика навчальної дисципліни

Дотримання вимог до зовнішнього вигляду. Обов'язкове дотримання правил безпеки життєдіяльності. Обов'язкове відвідування аудиторних занять; ведення конспекту лекцій; підготовка до семінарських занять; своєчасне оформлення зошиту для самостійної роботи; своєчасне виконання завдань для самостійної роботи з дотриманням вимог. Своєчасне відпрацювання пропущених занять.

Діяльність здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Фахового коледжу НФаУ» ПОЛ А2.4-69-029 (<https://bit.ly/3vqIIBR>)

Розробник:

Т.М. Качура, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший викладач

Розглянуто та ухвалено на засіданні циклової комісії технології ліків, організації та економіки фармації

Протокол від «24» серпня 2023 року №1

Голова

О.В. Мартинова

Гарант освітньої програми

Т.С. Прокопенко, доцент, к. фарм. н, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист